

Dokumentdato:	26.09.2022
Saksbehandler:	Ole Jørgen Rambøl- Skippervold
Saksnummer:	21/14533-9
Saksgang:	Møtedato:
Styret ved	21.10.2022
Universitetet i Sørøst- Norge	
IDF - Informasjons-, drøftings- og forhandlingsmøte	17.10.2022

SAKSFREMLEGG

Budsjett 2023 - orientering om foreløpig statsbudsjett og tildeling

Saken i korte trekk

Forslag til statsbudsjett og bevilgning til USN ble offentliggjort 6. oktober og anses som foreløpig inntil godkjenning i Stortinget og Kunnskapsdepartementets utsendelse av endelig tildelingsbrev til institusjonene medio desember. Nedenfor følger en orientering om rammebevilgningen til Universitetet i Sørøst-Norge og forslag til endringer i foreløpige rammer til enhetene frem mot styrebehandling av endelig budsjett 2023 i desember. Forslag til statsbudsjett viser trekk i basisfinansiering og lav priskompensasjon. Foreløpig bevilgning for 2023 angir at USN må gjøre nødvendige prioriteringer mellom drift, investeringer og strategisk arbeid fram mot endelig budsjett som behandles i desember, og det påpekes at budsjetttrammene er stramme for alle fakulteter og avdelinger etter trekkene i basisfinansiering.

Vedlagt følger orientering om forslag til statsbudsjett for universiteter og høyskoler, forslag til endringer i intern budsjettfordeling for 2023 og pressemelding fra USN om forslag til statsbudsjett.

Forslag til vedtak

1. *Styret tar forslaget til statsbudsjett og rammebevilgning (kap 260, post 50) til universitetet til orientering.*
2. *Styret gir tilslutning til intern budsjettfordelingsmodell og tildelte budsjetttrammer til enhetene. Endelig forslag til budsjett for 2023 legges fram for styret i desember.*

Saksopplysninger

Innledningsvis i orienteringen om statsbudsjett omtales mål, tildelingsbrev og årsrapport som en del av styringsdialogen mellom KD og institusjonene. Det er en oppjustering av kandidatmåltallskravene til USN

for 2023, økningen gjelder sykepleierutdanning (32), vernepleierutdanning (20) og barnehagelærerutdanning (16). Det vises til kap. 2 for nærmere detaljer om styringsdialogen (vedlegg 1).

I forslag til statsbudsjett tildeles USN **2164,8 mnok** som innebærer en økning på 56,9 mnok fra inneværende år. Endringen består av:

- 63,2 mnok kompensasjon for pris- og lønnsvekst (3%)
- 23,4 mnok studieplasser 2019-2022
- -4,8 mnok resultatbasert uttelling
- -11,8 mnok til inndekning av satsninger
- -6,7 mnok i reduksjon knyttet til endra reisevaner i staten
- -1,7 mnok i reduksjon som følge av ny premiemodell for pensjon
- -4,6 mnok i reduksjon som følge av studieavgift for studenter utenfor EØS

Bevilgningen inneholder midler til oppgradering av studieplasser (opptak nye kull for tildelte studieplasser 2019-2022).

Det er gitt en konsekvensjustering av 70 tildelte studieplasser til Ukrainske flyktninger for 2022. I statsbudsjettet for 2023 er det satt av 500 studieplasser, dette er en halvering fra 2022 da det antas at behovet er redusert ift. 2022. Kunnskapsdepartementet vil komme tilbake til fordeling av plassene i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2023.

I revidert nasjonalbudsjett 2020 ble USN tildelt 285 nye studieplasser til det såkalte utdanningsløftet ifm. den høye arbeidsledigheten under covid-19-pandemien. Studieplassene har fått opptrapping i 2021 og 2022 for å videreføre opptaket av disse plassene, med unntak av 40 studieplasser i juridiske og øk.adm-fag som ble omprioritert til barnevern. Regjeringen foreslår å ikke fortsette opptrappingen av studieplassene i 2023. Dette innebærer at vi får en konsekvensjustering i 2023 på det 3. kullet som startet høsten 2022, slik at 3 hele kull er fullfinansiert og at midlene deretter vil fases ut i takt med at kullene går ferdig sine studieløp. Utfasingen får ingen vesentlig effekt på bevilgningen i 2023, men det gis en reduksjon på 25 plasser med halvårseffekt for 2-årige studieplasser i kategori D til videreutdanning sykepleie for 2023.

Resultatbasert uttelling reduseres med 4,8 mnok fra 2022, hvorav 49.000 kroner i åpen ramme og -4,8 mnok i lukket ramme. Aggregert er det en relativt stor nedgang i resultatuttellingen for 2023, den marginale endringen for åpen ramme er en følge av at det ikke er kandidater på 5-årig GLU i 2021 og er en isolert hendelse for bevilgningen i 2023. Nedgangen i lukket ramme skyldes i hovedsak en vesentlig reduksjon i EU-omsetning fra 2020 til 2021. Justert for dette er det fortsatt en relativt god utvikling i resultatproduksjonen for indikatorene innenfor både utdanning og forskning.

Det foreslås en reduksjon i bevilgningen knyttet til endra reisevaner i staten, inndekning av satsninger i Kunnskapsdepartementet, reduksjon som følge av ny pensjonsmodell og etablering av studieavgift for utenlandske studenter utenfor EØS. Til sammen utgjør dette 24,8 mnok som medfører en vesentlig reduksjon i handlingsrom innenfor universitetets bevilgning.

Fratrukket pris- og lønnsjustering innebærer bevilgningen en realnedgang på 4,6 mnok (0,22%).

I budsjettproposisjonen fremgår det også at midler til maritim kompetanse (tidligere Markom) under HK dir inngår i vurderingene om reduksjonene i midlene til direktoratet. Avklaring av dette forventes i endelig budsjett.

Kunnskapsdepartementet foreslår i forslaget til statsbudsjett, at institusjonene fra kommende budsjettår, ikke er pålagt å ha et bestemt tall på rekrutteringsstillinger. Det kan innebære å fjerne øremerkede midler til rekrutteringsstillinger. Man henviser til tillitsreformen og økt handlingsrom for institusjonene.

Hvilken økonomisk effekt det vil ha for forskerutdanningene bør imidlertid vurderes fram mot budsjettbehandlingen i desember.

Det vises til vedlagte «Orientering om forslag til statsbudsjettet 2023 for universitet og høøgskular» for mer om detaljene i budsjettforslaget (vedlegg 1).

Foreløpig budsjettfordeling til enhetene 2023

Styret ga tilslutning til foreløpige budsjetttrammer til enhetene i juni. Fordelingen var basert på en prognostisert rammebevilgning for 2023. Kutt knyttet til endrede reisevaner (6,7 mnok), inndekning av satsninger (11,8 mnok), premiemodell for pensjon (1,7 mnok) og studieavgift for studenter utenfor EØS (4,6 mnok) var ikke hensyntatt i prognosen. Videre var det lagt til grunn en forventet pris- og lønnskompensasjon på 3,4% og en forventning om at studieplassene fra revidert nasjonalbudsjett 2020 ville få en videre opptrapping i 2023.

USNs budsjettfordelingsmodell er lagt til grunn for fordeling til enhetene. Budsjetttrammene beregnes med utgangspunkt i budsjetttrammene i 2022, justert for resultatendringene fra 2020 til 2021, endringer i basisfinansieringen som følge av tidligere tildelte studieplasser i perioden 2019-2022. Rektor foreslår at budsjetttrammer til fakulteter og avdelinger må ta nødvendige reduksjoner som følge av KDs trekk i basisbevilgning, totalt 24,8 mnok, og det er lagt til grunn en pro rata-fordeling ut fra enhetenes budsjetttrammer, med unntak av USN fellesposter og husleie. Det er lagt til grunn en pris- og lønnsjustering på 3%.

Rektor foreslår følgende endringer fra 2022 innenfor universitetets rammebevilgning for 2023:

- 141 av 160 studieplasser til USN industriakademi er fordelt fra institusjonsnivå til fakultetenes budsjetttrammer fra 2023.
- HiU er tildelt 20 av 70 studieplasser til ukrainske flyktninger.
- Det foreslås en rammeøkning til HiU på 1,8 mnok, dette er en øremerking i basisbevilgningen til norsk språkkurs for utenlandske medarbeidere.
- Budsjetttrammen til rektors stab er økt med 1,5 mnok som følge av kapasitetsbehov knyttet til internasjonalisering på institusjonsnivå.
- Det foreslås en budsjetttramme til Direktør for fellestjenester på 5,1 mnok for 2023.
- Felles budsjettpost strøm foreslås økt fra 23 mnok i 2022 til 51,5 mnok i 2023 som følge av økte energikostnader.
- Det legges til grunn en særskilt prisjustering av husleie på 3,4% fra 2022. Husleieavtaler blir justert iht. 12-måneders endring i konsumprisindeks (nov 2021- nov 2022). I tillegg er det hensyntatt eventuell økning knyttet til ny leieavtale i Drammen med 7 mnok for 2023.
- Budsjetttrammen til AFI økes med 2,5 mnok for etablering av faggruppe for kommersialisering og innovasjon, etablering av årlig Ph.d.-samling for USN og etablering av Ph.d-forening for doktorgradstudentene ved USN.
- Det er satt av 11,6 mnok til felles som en samlepost for flere ulike aktiviteter. Ufordelte studieplasser til industriakademiet (19 plasser 0,6 mnok) og flyktnings situasjonen (70 plasser, 2 mnok) inngår i denne. Resterende er knyttet til budsjettposter for driftskostnader, enkelte kontingenter og tjenesteavgifter, campusaktiviteter, personal-/bevertningskostnader strategiltak, enkelte profileringsaktiviteter og tiltak knyttet til krigen i Ukraina.

Institusjonelle strategiske satsninger, herunder forskningstiltak (samfunnsoppdrag, missions) vil følges opp i budsjettbehandlingen i desember.

Forslag til intern budsjettfordeling 2023

Enhet	Budsjett 2022 (rev)	Budsjett 2023	Endring 2022-2023
USN Handelshøyskolen (HH) (6000)	210 000	217 900	7 900
Fakultet for teknologi, naturvitenskap og maritime fag (TNM) (7000)	273 900	275 200	1 300
Fakultet for helse- og sosialvitenskap (HS) (8000)	246 200	262 600	16 400
Fakultet for humaniora, idretts- og utdanningsvitenskap (HIU) (9000)	436 600	444 100	7 500
Felles (1010)	1 000	11 600	10 600
Rektorat (1100)	9 000	9 100	100
Analyse, strategi og virksomhetsstyring, inkl styresekretariat (1150)	15 500	17 300	1 800
USN Digital (1161)	2 000	-	-2 000
USN Partnerskap (1162)	10 800	-	-10 800
USN profesjon (1163)	2 000	-	-2 000
Internrevisjon (1190)	1 000	1 000	-
Direktør for administrative fellestjenester (1900)	-	5 100	5 100
Kommunikasjon (1200)	27 300	27 700	400
Avdeling utdanning og studiekvalitet (2000)	80 100	81 300	1 200
Avdeling forskning, innovasjon og internasjonalisering (2100)	68 500	72 100	3 600
Avdeling personal og organisasjon (2200)	38 800	39 400	600
Avdeling økonomi (2300)	31 900	32 400	500
Avdeling infrastruktur (3000)	177 900	180 800	2 900
USN Fellesposter Husleie (4350)	357 219	378 800	21 581
USN Fellesposter (4xxx)	55 635	85 100	29 465
Andre strategiske formål	62 456	-	-62 456
Ufordelte midler		23 300	23 300
Sum:	2 107 810	2 164 800	56 990

Budsjetttrammer

Det må tas forbehold om endringer i foreløpige budsjetttrammer ovenfor etter hvert som endelige organisasjonsendringer og avklaringer av ressursdisponeringer er gjort som følge av OU arbeidet. Endringer i budsjetttrammer (ASV, AFI og AUS) som følge av endret organisering av internasjonalisering følges opp til budsjettbehandlingen i desember.

Budsjetttrammene er stramme for alle fakulteter og avdelinger etter at trekkene i forslag til statsbudsjett er fordelt på enhetene. For de **23,3 mnok** kroner i ufordelte midler må USN vurdere avveininger mellom drift og strategisk arbeid ift investeringsbehovet, fram mot endelig budsjettbehandling i desember. Trolig vil ikke alle strategiske tiltak være avklart i budsjettet før behandlingen av revidert budsjett og årsoppgjørdisposisjonene i mars.

Fakulteter og avdelinger skal prioritere og gjennomføre aktiviteter innenfor tildelte og opptjente midler for budsjettåret i tråd med rammestyringsprinsippet. Prioritering av strategi- og utviklingsarbeid innenfor tildelte budsjetttrammer inngår i dette. For fakultetene har styret tidligere vedtatt at ett beløp tilsvarende 1 – 3 % av tildelt budsjetttramme skal benyttes til strategi- og utviklingsarbeid. Grunnet marginale strategiske midler til fordeling som følge av forslaget til statsbudsjett, må fakultetene forberede seg på å sette av minst 2 % til egne bidrag til institusjonelle strategiske satsninger i budsjettet for 2023. Det vil også være aktuelt å revurdere investeringsbudsjettet til fordel for finansiering av institusjonelle strategiske satsninger som posisjonerer fagmiljøene for annonserte nasjonale og internasjonale prioriteringer.

Usikkerhet

Trekk i basisfinansiering, lav pris- /lønnkompensasjon og mulige endringer i finansieringssystemet, gir usikkerhet om utviklingen i bevilgningsnivået de kommende par årene. Sett i forhold til høy prisvekst på varer og tjenester, samt økende kostnader som følge av universitetets utvikling (OU, husleie, energi) – gjør at den økonomiske usikkerheten øker. Usikkerheten om energiprisen neste år er svært stor. Foreløpig er det satt av 51,5 mnok som innebærer en dobbel gjennomsnittlig spotpris ift inneværende år. Dersom spotprisen i snitt blir over 5 kroner kan det innebære en merkostnad på omkring 100 mnok utover

budsjett. I et slikt tilfelle vil dette måtte håndteres ved omprioriteringer. Utviklingen vil følges utover i budsjettåret.

USN har, i tråd med bevilgningsreglementet og øvrig statlig sektor, vedtatt rammestyring som hovedprinsipp for virksomhets- og økonomistyringen. Rammestyingsprinsippet er viktig og skal demme opp for økonomisk usikkerhet ved at den budsjettansvarlige skal gjøre nødvendige prioriteringer innenfor tildelt budsjetttramme slik at kjerneoppgaver og samfunnsoppdraget ivaretas på best mulig måte. Prinsippet blir viktigere i tiden fremover for å bidra til forutsigbarhet og muliggjøre virksomhets- og økonomistyring over et lengre tidsperspektiv for fakulteter og avdelinger når vi går inn i en langtidsperiode med strammere økonomi, økte kostnader og usikkerhet til forskjell fra tidligere perioder som har vært preget av vekst.

KD varsler at eventuelle endringer i finansieringssystemet kan avklares i løpet av vinteren. Det vil trolig gjøre det nødvendig for USN også å gjøre en vurdering av vedtatt budsjettfordelingsmodell for universitetet. I så tilfelle vil rektor legge fram eventuelle forslag til endringer for styret. Initielt fremstår det som viktig at faste kostnader (lokaler, energi og andre fellesposter) ivaretas innenfor bevilgede midler, samt at det foreligger tilstrekkelige økonomiske insitamenter for fakultetene å tilegne seg eksternfinansierte aktiviteter.

Videre behandling

Fakulteter og avdelinger legger foreløpige budsjettammer til grunn for prioriteringer og arbeid med å ferdigstille eget budsjett fram til endelig budsjettbehandling i styrets møte i desember.

Vedlegg:

1. Orientering om forslag til statsbudsjett 2023 for universitet og høyskoler
2. Intern budsjettfordelingsmodell
3. Pressemelding USN om statsbudsjett

Petter Aasen
Rektor